

Fiscale optimalisatie van de eindejaarsverrichtingen

Algemene Begrippen

Kleine of grote onderneming?

Het is heel belangrijk om het onderscheid te weten tussen een kleine en een grote onderneming, maar waarom is dat verschil zo belangrijk?

- Aanleg investeringsreserve;
- Vermeerdering ontoereikende voorafbetaling in de eerste 3 boekjaren;
- Pro-rata afschrijving;
- Tarief notionele intrestaftrek;
- 120% kosten aftrek voor beveiliging;
- Vanaf AJ 2014: Belasting van 0,4% bij meerwaarde op aandelen;
- Vanaf 01/07/2013: Sperperiode voor kapitaalvermindering na incorporatie belaste reserves;
- Vanaf 01/07/2013: Verlaagde roerende voorheffing op dividenden voor KMO;
- Vanaf AJ2014: De fairness tax;

Algemene regel

Onder een kleine onderneming verstaan we het volgende:

Vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die voor het laatste en het voorlaatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

Jaargemiddelde personeelsbestand	50
Omzet excl. Btw	7.300.000,00
Balanstotaal	3.650.000,00

Een onderneming is **altijd** groot als het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.¹

Wat met verbonden ondernemingen?

Met een verbonden vennootschap wordt bedoeld:²

- Vennootschappen waarover zijn een controlebevoegdheid uitoefent;
- Vennootschappen die een controlebevoegdheid over haar uitoefenen;

---

¹ Art. 15 Wetboek van Vennootschappen

² Art. 11 Wetboek van Vennootschappen

- Vennootschappen waarmee zij een consortium vormt;

Een vennootschap samen met haar dochtervennootschappen, of vennootschappen die samen een consortium uitmaken, worden geacht een kleine groep te vormen, indien deze vennootschappen samen, op geconsolideerde basis, niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

- Jaaromzet excl. BTW: 29.200.000 EUR;
- balanstotaal: 14.600.000 EUR;
- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 250;

Pas als twee jaar lang de criteria worden overschreden, spreken we van een grote groep.^{3, 4}

---

³ Art. 16 Wetboek van Vennootschappen

⁴ Optimalisatie eindejaarsverrichtingen, 2013, Guy Parmentier bvba

Afschrijvingen

Wat zijn afschrijvingen?

*Onder afschrijvingen verstaat men de bedragen ten laste van de resultatenrekening genomen, met betrekking tot de oprichtingskosten en tot de immateriële en materiële vaste activa waarvan de gebruiksduur beperkt is, ...*⁵

Afschrijvingen worden gespreid over de normale levensduur, toch zijn er enkele fiscale vuistregels.

Zo moeten de fiscaal grote ondernemingen (volgens Art. 215, tweede en derde lid WIB '92) in het jaar van aanschaffing pro rata temporis afschrijven. Men mag dus maar afschrijven voor de periode dat men effectief eigenaar is.

Afschrijven in het jaar van vervreemding is ook uit den boze, ook al heeft men het Vast Actief 10 maanden in zijn bezit, toch mag er niet op afgeschreven worden. *(ter info: Het afschrijven in het jaar van vervreemding zou het boekhoudkundig resultaat niet beïnvloeden, aangezien de boekwaarde van de activa lager zou liggen indien men de afschrijving zou boeken en zo de behaalde meerwaarde hoger zal liggen, indien je besluit diezelfde meerwaarde gespreid te belasten wordt het resultaat uiteraard wel beïnvloed.)*

Ook zijn er richtlijnen omtrent de afschrijvingspercentages.

---

⁵ art 45, 1ste lid van het KB van 30.01.01

Fiscaal aanvaarde afschrijvingspercentages

De afschrijvingspercentages zijn niet vastgelegd bij wet. De vennootschap moet de gebruiksduur van een actief zo waarheidsgetrouw mogelijk vastleggen.

De belastingadministratie acht echter volgende (lineaire) afschrijvingspercentages aanvaardbaar voor materiële vaste activa. Deze kunnen worden aangepast aan de feitelijke omstandigheden.⁶

Actief	Afschrijvingspercentage
Nijverheidsgebouw	5%
Kantoor –of handelsgebouw	3%
Winkeluitrusting	10%
Kantoormaterieel en machines	10%
Meubilair	10%
Machines	10%
Rollend materieel	20%
Informatica-apparatuur	20% tot 33%

Voor immateriële vaste activa gelden volgende maximale afschrijvingspercentages:

Actief	Afschrijvingspercentage
Investerings in onderzoek & ontwikkeling	33,33%
Overige IVA (incl. goodwill)	20%

* Voor de boekhoudwet wordt inderdaad een afschrijvingspercentage van 20% aangewezen voor immateriële vaste activa. Fiscaal gezien wordt er echter maar 10% aanvaard waardoor je altijd geconfronteerd wordt met een afschrijvingsexcedent indien je de boekhoudwet volgt.

---

⁶ (Comm. IB 61/104 tot 61/135 en 195/85 tot 195/110).

Afschrijvingsmethodes

Lineair

Volgens een systeem van vast annuïteiten wordt jaarlijks een vast percentage op de aanschaffingswaarde in de kosten geboekt.

Degressief

Degressief is een stelsel waarbij vaste activa jaarlijks degressief of afnemend wordt afgeschreven aan een vast percentage berekend op de boekwaarde. Dit percentage is het dubbel van het lineaire afschrijvingspercentage. Echter is dit percentage fiscaal begrenst tot 40%. (Boekhoudkundig mag u aan een hoger percentage afschrijven, echter zal u dan te maken krijgen met een afschrijvingsexcedent). Het systeem van degressief afschrijven heeft echter wel enkele voorwaarden:

- De opgave 328K moet worden overgemaakt aan de controledienst
- Er mag niet degressief worden afgeschreven op volgende activa:
- Personenwagens, auto's voor dubbel gebruik en minibussen. Tenzij deze voertuigen uitsluiten voor taxidiensten of voor verhuring met bestuurder gebruikt worden.^{7,8}

Voorbeeld:

Onderneming Bak-Steen bvba koopt een verreiker ter waarde van 10.000,00 EUR (excl. Btw). Het besluit deze investering af te schrijven over een duurtijd van 5 jaar.

	Lineair	Degressief
2014	2.000,00	4.000,00
2015	2.000,00	2.400,00
2016	2.000,00	2.000,00
2017	2.000,00	1.600,00
2018	2.000,00	

---

⁷ Art. 43, 1° K.B. W.I.B. 1992

⁸ Algemeen Boekhouden NU1, 2012

Investeringsaftrek

Wat?

Investeringsaftrek is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen tijdens het belastbare tijdperk (of van een voorgaand belastbaar tijdperk indien u opteert voor de gespreide investeringsaftrek) mag aftrekken van de belastbare winst.

Voor wie?

De investeringsaftrek kan genoten worden door eenmanszaken, kmo's en grote ondernemingen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit. Ook de beoefenaars van vrije beroepen komen in aanmerking. Vzw's zijn bijgevolg uitgesloten.

Welke investeringen?

Het moet gaan om materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht, en om nieuwe immateriële vaste activa. Ze moeten ten minste op 3 jaar afgeschreven worden en ze mogen uitsluitend in België gebruikt worden voor de beroepswerkzaamheid. Activa verkregen door middel van een leasing komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn echter uigesloten:

- Niet uitsluitend voor het beroep gebruikte activa;
- De gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- Bijkomende lasten indien ze niet samen met de activa waarop ze betrekking hebben worden afgeschreven;
- Personenwagens en wagens voor dubbel gebruik;
- Als het recht van het gebruik van een investeringsgoed afgestaan wordt aan een derde;

Omvang?⁹

Aanslagjaar 2015	Natuurlijke personen	Kmo-vennootschappen ¹	Andere vennootschappen
Gewone investeringen	3,5%	4%	-
Gespreide aftrek voor gewone investeringen	10,5%	-	-
Energiebesparende investeringen	13,5%	13,5%	13,5%
Octrooien	13,5%	13,5%	13,5%
Milieuvriendelijke investeringen in O&O ⁵	13,5%	13,5%	13,5%
Gespreide aftrek milieuvriendelijke investeringen in O&O	20,5%	20,5%	20,5%
Investeringen ter bevordering van herbruikbare verpakkingen	3,5%	3%	3%
Investeringen in beveiliging	20,5%	20,5%	-
Investeringen in zeeschepen	-	30%	30%
Investeringen in rookafzuig -of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen	13,5%	13,5%	13,5%

⁹ <http://www.agentschapondernemen.be/maatregel/investeringsaftrek>

Waardeverminderingen

Dubieuze debiteuren

Op de vorderingen opgenomen onder de posten V en VII worden waardeverminderingen toegepast, zo er voor het geheel of een gedeelte van de vordering onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervalddag.¹⁰

Wanneer?

Boekhoudkundig moet je een waardevermindering boeken wanneer er onzekerheid is over de betaling op de vervalddag (in het kader van het getrouw beeld), dit wil niet per sé zeggen dat deze waardevermindering ook fiscaal aftrekbaar is.

Deze waardevermindering is enkel fiscaal aftrekbaar als:

- De verliezen moeten als beroepsverliezen aftrekbaar zijn;
- De verliezen moeten betrekking hebben op handelsvorderingen en niet op obligaties of andere gelijkaardige effecten;
- De verliezen moeten scherp omschreven zijn;
- De omstandigheden die de verliezen waarschijnlijk maken moeten zich voorgedaan hebben tijdens het belastbaar tijdperk en moeten op het einde van het belastbaar tijdperk nog steeds aanwezig zijn;
- De waardevermindering moet bij afsluiting van het boekjaar geboekt zijn en voorkomen op één of meer afzonderlijke rekeningen;

Rapportering

Er moet een formulier 204.3 bijgevoegd worden bij de aangifte vennootschapsbelasting.

---

¹⁰ Art. 68 van het K.B. van 30 januari 2001

Vorraden

Waardering

Algemene principes

- Grond –en hulpstoffen, handelsgoederen en onroerende goederen bestemd voor verkoop.¹¹
  - Tegen aanschaffingswaarde;
  - Tegen marktwaarde op balansdatum indien lager;
- Goederen in bewerking¹²
  - Tegen vervaardigingsprijs;
- Bestelling in uitvoering¹³
  - Tegen vervaardigingsprijs zonder toerekening van winst;
  - Tegen vervaardigingsprijs met toerekening van winst;
- Aanvullende waardevermindering op voorraad om rekening te houden met marktwaarde of realisatiewaarde;
- Waardevermindering op goederen in bewerking indien de vervaardigingsprijs vermeerderd met het geraamde bedrag van de nog te maken kosten hoger is dan de netto-verkoopprijs op balansdatum;
- Waardevermindering op bestellingen in uitvoering indien de vervaardigingsprijs vermeerderd met het geraamde bedrag van de nog te maken kosten hoger is dan de bedongen prijs;

FIFO (First in First out):

De producten die men het eerst gekocht heeft, worden ook theoretisch als eerste terug verkocht. De waardering van de voorraad gebeurt op basis van de recentste prijzen. De verkopen lopen parallel met de aankopen of de productie. De eindvoorraad is de som van de laatste aanschaffingen of productie. Deze methode is zeer eenvoudig om te berekenen. Het nadeel is echter dat deze methode enkel kan toegepast worden wanneer de verkoopprijs niet gebaseerd is op de kostprijs.

---

¹¹ Art. 69 K.B. Wetboek van Vennootschappen

¹² Art. 69 K.B. Wetboek van Vennootschappen

¹³ Art. 71 K.B. Wetboek van Vennootschappen

LIFO (Last in First out):

De producten die het laatst worden gekocht, worden het theoretisch eerst verkocht. De oudste producten worden genomen om de waarde van de voorraad te bepalen. Deze methode is het omgekeerde van de FIFO-methode. Het nadeel is echter dat het onrealistisch is doordat de eindwaarde van de stock deze is van de oudste materialen en deze kunnen misschien al sterk verouderd zijn.

Hoe kan je optimaliseren?

- Je kan de waarderingmethode (FIFO, LIFO) wijzigen;
- Je kan nakijken of er een eventuele waardevermindering nodig is;
- Voor goederen in bewerking en werken in uitvoering kan je de onrechtstreekse productiekosten niet opnemen in de vervaardigingsprijs, dit kunnen we althans afleiden uit
volgend wetsartikel:

De vervaardigingsprijs omvat naast de aanschaffingskosten der grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen, ... Het staat de vennootschappen echter vrij deze onrechtstreekse productiekosten niet geheel of gedeeltelijk in de vervaardigingsprijs op te nemen; in geval van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, wordt zulks in de toelichting vermeld.¹⁴

---

¹⁴ art. 37 K.B. Wetboek van Vennootschappen

Investeringsreserve

Wat?

Sinds aanslagjaar 2004 kunnen ondernemingen belastingvrij een investeringsreserve aanleggen, met deze maatregel wou de overheid de zelffinanciering van vennootschappen aanmoedigen.

Voorwaarden?

Kleine vennootschappen

De investeringsreserve kan enkel aangelegd worden door vennootschappen die voldoen aan artikel 15 Wetboek van Vennootschappen. Grote vennootschappen kunnen deze fiscale gunstmaatregel niet genieten.

Onaantastbaarheidsvoorwaarde

De investeringsreserve moet op een aparte rekening aan de passiefzijde uitgedrukt worden en daar behouden blijven, als deze voorwaarde niet gerespecteerd wordt de vrijgestelde reserve direct belastbaar. De investeringsreserve is dus ook altijd een tijdelijke vrijstelling, bij ontbinding van de vennootschap wordt de onaantastbaarheidsvoorwaarde niet gerespecteerd dus wordt de investeringsreserve op dat moment belastbaar.

Bepaalde activa

- In nieuwe staat verkregen of tot stand gebracht;
- In België voor het uitoefenen van de activiteit van de vennootschap zelf worden gebruikt;
- Afschrijfbaar activa;
- Afgeschreven over een termijn van minstens 3 jaar;
- Bovendien moeten de investeringen minstens 3 jaar in de ondernemingen blijven en mag het gebruik van de investering van de activa niet worden afgestaan aan een derde.

Rapportering

Er moet een formulier 275R ingevuld worden en bij de aangifte vennootschapsbelasting gevoegd worden.

Berekening

Het bedrag is beperkt tot 50% van het gereserveerde belastbare resultaat, waarop verscheidene correcties zijn aangebracht. Het gecorrigeerde belastbare resultaat is op zich begrensd tot 37.500,00 euro. De vrijgestelde investeringsreserve bedraagt dus maximaal 50% van dit gecorrigeerd resultaat, of 18.750,00 euro.

Termijn

De termijn van 3 jaar waarbinnen moet geïnvesteerd worden vangt aan vanaf de eerste dag van het belastbare tijdperk waarin de investeringsreserve wordt aangelegd.

Indien je niet investeert in de aangegeven termijn, moet de investeringsreserve worden teruggenomen, bovendien zijn er in dat geval 7% nalatigheidsintresten verschuldigd vanaf 1 januari van het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd waarvoor de vrijstelling werd toegestaan.^{15 16}

---

¹⁵ Agentschap Ondernemen, 2013

¹⁶ Kluwer EasyWeb, 2012

Voorzieningen voor risico's & kosten

Wat zijn voorzieningen?

Om duidelijkheid te krijgen over de inhoud van voorzieningen voor risico's en kosten, zullen we opnieuw moeten kijken naar het Wetboek van Vennootschappen.¹⁷

- De voorzieningen voor risico's en kosten beogen naar hun aard duidelijk omschreven verliezen of kosten te dekken die op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn, doch waarvan het bedrag niet vaststaat. Ze mogen niet gebruikt worden voor waardecorrecties op activa.¹⁸
- De voorzieningen voor risico's en kosten moeten voldoen aan de eisen van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw.¹⁹
- De voorzieningen voor risico's en kosten mogen niet worden gehandhaafd in die mate waarin ze op het einde van het boekjaar hoger zijn dan wat vereist is volgens een actuele beoordeling, conform de normen waarvan sprake in artikel 51, van de risico's en kosten waarvoor ze werden gevormd.²⁰

Uiteraard kan je niet altijd zwart op wit bepalen van hoe je een voorziening moet waarderen, dat weet ook de wetgever. *“In gevallen waarin, bij gebreke aan objectieve beoordelingscriteria, de waardering van de voorzienbare risico's, de mogelijke verliezen en de ontwaarding onvermijdelijk aleatoir is, wordt hiervan melding gemaakt in de toelichting, wanneer de betrokken bedragen rekening houdend met de doelstelling van art. 2', 1^e lid (getrouw beeld) belangrijk zijn.”*²¹

---

¹⁷ Belgisch Staatsblad, 2001, p. 3057

¹⁸ Art. 50 K.B. Wetboek van Vennootschappen

¹⁹ Art. 51 K.B. Wetboek van Vennootschappen

²⁰ Art. 55 K.B. Wetboek van Vennootschappen

²¹ CBN-advies 107-7

Wanneer?

- De verplichtingen die op de vennootschap rusten inzake rust –en overlevingspensioenen, brugpensioenen en andere gelijkaardige pensioenen of renten;²²

Sinds de programmawet van 22 juni 2012 is het niet meer mogelijk om een interne pensioentoezegging (IPT) aan te leggen. De IPT's dienen (indien u ze verder wil aanleggen) geëxternaliseerd te worden naar een verzekering of een IBP. Indien u ze niet verder wil aanleggen mag deze IPT op de balans vermeld blijven maar u bent ofwel een eenmalige taks verschuldigd van 1,75% op het totale bedrag van de voorziening op het einde van het laatste boekjaar met afsluitdatum voor 1 januari 2012. U kan echter ook opteren om de taks over 3 jaar te spreiden, namelijk over de aanslagjaren 2013, 2014 en 2015. U betaalt dan 3 x 0,6%²³.

²⁴

- De kosten van grote onderhouds –of herstellingswerken;
- De verlies –of kostenrisico's die voortvloeien uit persoonlijke of zakelijke zekerheden;

Op fiscaal vlak zijn er ook enkele voorwaarden die je in acht moet nemen:

- de kosten waarvoor de voorzieningen worden aangelegd moeten aftrekbaar zijn als beroepskost in het jaar waarin de kosten zullen gedragen worden;
- de kosten moeten drukken op het boekjaar waarin ze worden aangelegd;
- de voorzieningen moeten geboekt worden op afzonderlijke rekeningen, en verantwoord worden in een afzonderlijke opgave bij de aangifte;
- de voorzieningen moeten teruggenomen worden, wanneer de kosten waarvoor ze zijn aangelegd effectief gedragen worden.

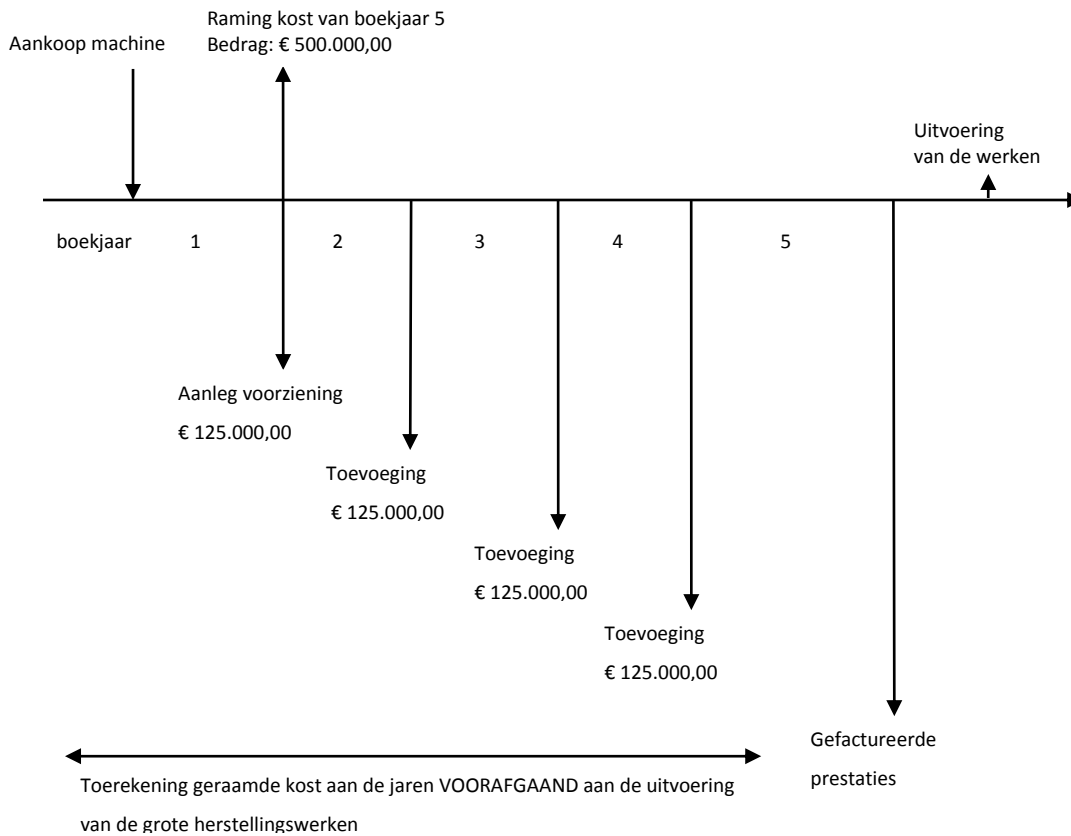
²² Art. 54 K.B. Wetboek van Vennootschappen

²³ Art. 66 Programmawet 22 juni 2012

²⁴ Pacioli Nr. 303 BIBF-IPCF, 2012

Voorbeeld

In een onderneming waar met grote machines gewerkt wordt, voorziet men dat een nieuwe machine na vier jaar stilgelegd zal moeten worden voor een belangrijke herstelling. De kosten voor deze herstelling worden geraamd op € 500.000,00.

25

Gedurende 4 jaar wordt steeds dezelfde boeking gedaan, de rekening 63... wordt gedebiteerd voor € 125.000,00 en de rekening 162 ... wordt gecrediteerd voor € 125.000,00.

²⁵ Algemeen Boekhouden NU1, 2012, pag 444 ev.

Overlopende rekeningen

Wat zijn overlopende rekeningen?

Om kosten en opbrengsten van een vennootschap toe te wijzen aan het juiste boekjaar moeten we gebruik maken van een overlopende rekening. Artikel 19, 4^e lid van het K.B. van 8 oktober 1976 bepaalt dat 'er rekening moet worden gehouden met de kosten en de opbrengsten die betrekking hebben op het boekjaar of op voorgaande boekjaren, ongeacht de dag waarop deze kosten en opbrengsten worden betaald of geïnd, ...'

Dit kan gaan om bijvoorbeeld vooruitbetaalde huur, een verzekering, te betalen intresten op een lening op afbetaling, ...

490 Over te dragen kosten

De prorata van kosten die werden gemaakt tijdens het boekjaar of tijdens een vorig boekjaar maar die ten laste van één of meerdere volgende boekjaren moeten worden gebracht.

Illustratie:

Op 1 oktober 2013 doet vennootschap Bak-Steen bvba een overschrijving van € 6.000,00 aan dhr. De Smet L. voor de huur van een magazijn. De huurperiode bestrijkt een jaar, namelijk van 1 oktober 2013 tot 30 september 2014. U zal dan op 31 december 2013 volgende boeking moeten uitvoeren

490000	Over te dragen kosten	4.500,00	
610000	@ Huur gebouwen		4.500,00

Dit bedrag betreft de huur van de 9 resterende maanden die betrekking hebben op het jaar 2014. In het boekjaar 2014 maakt u dan uiteraard volgende tegenboeking.

610000	Huur gebouwen	4.500,00	
490000	@ Over te dragen kosten		4.500,00

Hier wijst u de 9 maanden huur toe aan het boekjaar waarop het betrekking heeft.

491 Verkregen opbrengsten

De prorata van opbrengsten die slechts in de loop van een volgend boekjaar zullen worden geïnd maar die betrekking hebben op een verstreken boekjaar.

Illustratie:

Laten we er nu vanuit gaan dat onze vennootschap de verhuurder is. Om de 3 maand wordt er € 1.500,00 huur geïnd. De laatste betaling dateert van 30 november 2013. Op 28 februari betaalt de huurder opnieuw een bedrag van € 1.500,00, echter heeft € 500,00 betrekking op een vorig boekjaar, namelijk op de maand december van 2013. Op 31 december 2013 maken we volgende boeking.

491000	Verkregen opbrengsten	500,00	
743000	@ Huuropbrengsten		500,00

Op 28 februari 2014 ontvangt u nu de betaling van € 1.500,00 euro, in plaats van deze volledig te boeken op de rekening 743000 'Huuropbrengsten' zal u nu een bedrag van € 500,00 op de rekening 491000 'Verkregen opbrengsten' boeken en de resterende € 1.000,00 (die logischerwijs betrekking heeft op januari en februari) zal u boeken op de rekening 743000 'Huuropbrengsten'

550000	Bank	1.500,00	
491000	@ Verkregen opbrengsten		500,00
743000	@ Huuropbrengsten		1.000,00

492 Toe te rekenen kosten

De prorata van kosten die pas in een later boekjaar zullen worden betaald maar die betrekking hebben op een verstreken boekjaar.

Illustratie:

Dit is in feite het omgekeerde van de rekening 491000 Verkregen Opbrengsten. Laten we er nu vanuit gaat dat onze vennootschap terug te huurder is. Om de 3 maand wordt er € 1.500,00 huur geïnd. De laatste betaling dateert van 30 november 2013. Op 28 februari betaalt de huurder opnieuw een bedrag van € 1.500,00, echter heeft € 500,00 betrekking op een vorig boekjaar, namelijk op de maand december van 2013. Op 31 december 2013 maken we volgende boeking.

610000	Huur Gebouwen	500,00	
492000	@ Toe te rekenen kosten		500,00

Op 28 februari 2014 ontvangt u nu de betaling van € 1.500,00 euro, in plaats van deze volledig te boeken op de rekening 610000 'Huur Gebouwen' zal u nu een bedrag van € 500,00 op de rekening 492000 'Toe te rekenen kosten' boeken en de resterende € 1.000,00 zal u boeken op de rekening 610000 'Huur gebouwen'

610000	Huur Gebouwen	1.000,00	
492000	Toe te rekenen kosten	500,00	
550000	@ Bank		1.500,00

493 Over te dragen opbrengsten

De prorata van opbrengsten die in de loop van het boekjaar of van een vorig boekjaar zijn geïnd, doch die betrekking hebben op een later boekjaar.

Illustratie:

Een aannemersbedrijf trekt een gebouw op ter waarde van € 500.000,00. De opdrachtgever betaald een voorschot van 40% nog voor de aanvang van de werken. De werken vangen pas aan op 5 januari 2014.

Op 31 december 2013 boekt u het volgende:

700000	Omzet	200.000,00	
493000	@ Over te dragen opbrengsten		200.000,00

Dividenden en Tantièmes

Je kan enkel een dividend of tantième hebben wanneer er sprake is van uitkeerbare winst. Maar wat is uitkeerbare winst? Daarvoor moeten we het wetboek er eens bijnemen.

Geen uitkering mag geschieden indien op de datum van afsluiting van het laatste boekjaar het netto-actief, zoals blijkt uit de jaarrekening, is gedaald of ten gevolge van de uitkering zou dalen beneden het bedrag an het gestorte of, indien dit hoger is, van het opgevraagde kapitaal, vermeerderd met alle reserves die volgens de wet of de statuten niet mogen worden uitgekeerd. Onder het netto-actief moet worden verstaan: Het totaalbedrag van de activa zoals dat blijkt uit de balans, verminderd met de voorzieningen en schulden. ²⁶

Voor de uitkering van dividenden en tantièmes mag het eigen vermogen niet omvatten:

- 1. Het nog niet afgeschreven bedrag van de kosten van oprichting en uitbreiding;*
- 2. Behoudens in uitzonderingsgevallen, te vermelden en te motieren in de toelichting bij de jaarrekening, het nog niet-afgeschreven bedrag van de kosten van onderzoeken en ontwikkeling;*

Roerende voorheffing op dividenden

Nadat het algemeen tarief van de roerende voorheffing vanaf 1 januari 2013 verhoogd werd tot 25%, heeft het federaal parlement een wet goedgekeurd waardoor het tarief voor dividenden uitgekeerd door KMO-vennootschappen onder bepaalde voorwaarden (opnieuw) 15% bedraagt.

- De vennootschap die de dividenden uitkeert is een vennootschap die aangemerkt wordt als kleine vennootschap voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng is gedaan;
- De dividenden komen voort uit nieuwe aandelen op naam;
- De aandelen werden uitgegeven naar aanleiding van een nieuwe inbreng in geld;
- Deze inbreng is gedaan vanaf 1 juli 2013, het mag dus ook om een oprichting van een nieuwe vennootschap gaan, maar ook om een kapitaalverhoging in een bestaande vennootschap;
- Het geplaatst kapitaal bedraagt ten minste 18.550,00 (ongeacht de vennootschapsvorm!) en is volstort op het moment van de dividenduitkering;
- Indien al deze voorwaarden zijn vervuld bedraagt het tarief van de roerende voorheffing voor dividenden:
- Uitgekeerd bij de winstverdeling van het 2e boekjaar volgend op het boekjaar van de inbreng: 20%

---

²⁶ Art. 617 Wetboek van Vennootschappen

- Uitgekeerd bij de winstverdeling ten vroegste het derde boekjaar volgend op het boekjaar van de inbreng: 15%
- In alle andere gevallen bedraagt het tarief 25%

Hoe dan ook moeten we rekening houden met enkele beperkingen

- De inbreng in kapitaal komt enkel in aanmerking voor toekenning van het verlaagd tarief van de roerende voorheffing in de mate dat zij méér bedraagt dan de kapitaalverminderingen doorgevoerd vanaf 1 mei 2013. Er wordt ook rekening gehouden met kapitaalverminderingen in verbonden vennootschappen.
- De kapitaalverminderingen die plaatsvinden na de inbreng worden eerst aangerekend op het kapitaal dat recht geeft op het verlaagd tarief van de roerende voorheffing.
- De aandelen die worden toegekend naar aanleiding van een kapitaalverhoging als gevolg van de toepassing van de overgangsbepaling inzake de liquidatiebonus geven geen recht op het verlaagd tarief van de roerende voorheffing van 15%.²⁷

---

²⁷ www.bofidi.be

Dividend

Jaarlijks dividend:

Een jaarlijks dividend wordt beslist door de jaarlijkse algemene vergadering, het is een deel van de winst die wordt toegekend aan de aandeelhouders.

Interim-dividend

De raad van bestuur kan beslissen om op een ander tijdstip dividenden uit te keren, je moet echter rekening houden met enkele voorwaarden:

- Enkel voor de Naamloze Vennootschap en de Commanditaire Vennootschap op Aandelen;
- In de statuten moet er uitdrukkelijk vermeld worden dat het toekennen van interim-dividenden is toegestaan;
- Enkel op basis van winst van het lopende boekjaar, vermeerderd met overgedragen winst, of verminderd met overgedragen verlies;

- De raad van bestuur moet een staat van activa en passiva opstellen die maximum 2 maand oud is op datum van de beslissing van de raad van bestuur;
- Er moet een controleverslag door een commissaris zijn;
- Uitkering ten vroegste 6 maanden na afsluiten van het voorgaande boekjaar en na goedkeuring van de jaarrekening;
- Er mag 3 maanden na een eerste interim-dividend geen tweede interim-dividend worden uitgekeerd. Bijgevolg is het niet mogelijk om meer dan 2 interim-dividenden uit te keren in een klassiek boekjaar van 12 maanden.

Tussentijds dividend

Als alternatief voor het interim-dividend kan de algemene vergadering ook opteren voor een tussentijds dividend. Dit lijkt meer op een gewoon jaarlijks dividend, het wordt ook berekend op basis van de beschikbare reserves en de overgedragen winst.

Superdividend

Het superdividend is eigenlijk alleen een aantrekkelijke benaming voor 'een groot dividend uitkeren'; Omdat bepaalde vennootschappen niet meer in aanmerking kunnen komen op het verlaagd tarief als

zij teveel dividenden uitkeren, wordt er soms beslist om de dividenduitkering uit te stellen en dan eenmalig een groot dividend uit te keren. Zo kan je een superdividend uitkeren in een verlieslatend jaar, zodoende betaal je toch geen belastingen (met uitzondering van de 17% verworpen uitgaven op de voordelen alle aard van de wagen). Daarom is het ook niet erg om de 13%-regel te overschrijden

28

29

Tantième

Een tantième is (een deel van) de winst van uw vennootschap dat op de jaarvergadering wordt toegekend aan de bestuurders of zaakvoerder. In tegenstelling tot een dividend maakt het niet uit of zij aandeelhouder zijn van de vennootschap.

Een ander belangrijk verschil is dat bij de toekenning van een dividend krijgen alle aandeelhouders van de vennootschap een gelijk deel van de taart à rato van hun aandelenbezit.

Dat is anders bij de toekenning van een tantième. Zo kan de algemene vergadering bijvoorbeeld aan de ene bestuurder een tantième toekennen en aan de andere niet. Ook de bedragen kunnen verschillen indien aan meerdere leden van het bestuursorgaan afzonderlijk een tantième wordt toegekend.

Een tantième wordt in hoofde van de zaakvoerder of bestuurder dan ook beschouwd als een bijkomend loon waardoor het aftrekbaar is bij de vennootschap. Een dividend daarentegen wordt beschouwd als een vergoeding van het kapitaal met als gevolg dat het voor de vennootschap geen aftrekbare kost vormt.

Op fiscaal vlak heeft een tantième echter een groot voordeel. Voor de vennootschap is een tantième aftrekbaar als beroepskost in het jaar waarop het betrekking heeft. In hoofde van de genietter daarentegen is een tantième belastbaar op het moment dat hij werd toegekend.

Bovendien wordt een tantième aanzien als een bezoldiging, dus wordt er ook rekening mee gehouden voor het bepalen of de vennootschap voldoet aan de voorwaarde van het verlaagd opklimmend tarief.

Let er wel mee op want een tantième wordt niet meegerekend in het kader van de 80%-regel!

---

²⁸ CBN Advies 133-5, 14 januari 2009

²⁹ Optimalisatie eindejaarsverrichtingen, 2013